

Tienden & Armen

(Keil & Delitzsch)

Deu.14:22 Gij zult getrouwelijk verdienen al het inkomen uws zaads, dat elk jaar van het veld voortkomt.
23 En voor het aangezicht des HEEREN, uws Gods, ter plaatse, die Hij verkiezen zal, om Zijn Naam aldaar te doen wonen, zult gij eten de tienden van uw koren, van uw most, en van uw olie, en de eerstgeboorten uwer runderen en uwer schapen; opdat gij den HEERE, uw God, leert vrezen alle dagen. (SV)

As the Israelites were to sanctify their food, on the one hand, positively by abstinence from everything unclean, so were they, on the other hand, to do so negatively by delivering the tithes and firstlings at the place where the Lord would cause His name to dwell, and by holding festal meals on the occasion, and rejoicing there before Jehovah their God. This law is introduced with the general precept, "*Thou shalt tithe all the produce of thy seed which groweth out of the field* (**שָׁנָה שָׁנָה**) construed with an accusative, as in **Gen 9:10**, etc.) *year by year*" (**שָׁנָה שָׁנָה**, i.e., every year; cf. *Ewald*, §313, a.), which recalls the earlier laws concerning the tithe (**Lev 27:30**, and **Num 18:21**, **Num 18:26**), without repeating them one by one, for the purpose of linking on the injunction to celebrate sacrificial meals at the sanctuary from the tithes and firstlings. Moses had already directed (**Deu 12:6**) that all the sacrificial meals should take place at the sanctuary, and had then alluded to the sacrificial meals to be prepared from the tithes, though only causally, because he intended to speak of them more fully afterwards. This he does here, and includes the firstlings also, inasmuch as the presentation of them was generally associated with that of the tithes, though only causally, as he intends to revert to the firstlings again, which he does in **Deu 15:19**. The connection between the tithes of the fruits of the ground and the firstlings of the cattle which were devoted to the sacrificial meals, and the tithes and first-fruits which were to be delivered to the Levites and priests, we have already discussed at Deut 12. The sacrificial meals were to be held before the Lord, in the place where He caused His name to dwell (see at **Deu 12:5**), that Israel might learn to fear Jehovah its God always; not, however, as *Schultz* supposes, that by the confession of its dependence upon Him it might accustom itself more and more to the feeling of dependence. For the fear of the Lord is not merely a feeling of dependence upon Him, but also includes the notion of divine blessedness, which is the predominant idea here, as the sacrificial meals were to furnish the occasion and object of the rejoicing before the Lord. The true meaning therefore is, that Israel might rejoice with holy reverence in the fellowship of its God.

Zoals de Israëlieten aan de ene kant hun eten in positieve zin moesten heiligen door zich te onthouden van alles wat onrein is, zo moesten ze aan de andere kant dat ook in negatieve zin doen door tienden en eerstelingen af te geven op de plaats waar de Heer Zijn naam deed wonen, door feestmaaltijden te houden op de gelegenheid daarvoor en door zich daar te verheugen voor Jahweh hun God. Deze wet wordt ingeleid met het algemene voorschrift '*Gij zult tienden geven van al de opbrengst van uw zaad dat uit het veld groeit* (**שָׁנָה שָׁנָה**) wordt gebruikt met een accusatief, zoals in **Gen. 9:10** etc.) *elk jaar*' (**שָׁנָה שָׁנָה**, dus elk jaar, zie ook *Ewald*, §313, a.), dat herinnert aan de eerdere wetten over tienden (**Lev.27:30**, and **Num.18:21**, **Num.18:26**.) zonder ze een voor een te herhalen, met als doel het verbinden aan het bevel om offermaaltijden te vieren aan het heiligdom van tienden en eerstelingen. Mozes had al opgelegd (**Deu.12:6**) dat alle offermaaltijden plaats moesten vinden aan het heiligdom en had ook gesuggereerd dat de offermaaltijden bereid moesten worden van de tienden, maar alleen terloops, omdat hij van plan was er later uitgebreider over te spreken. Dat doet hij hier, en hij neemt de eerstelingen ook mee op, voor zover als het aanbieden daarvan algemeen geassocieerd werd met dat van de tienden, maar alleen terloops, omdat hij van plan is om weer op de eerstelingen terug te komen, wat hij in **Deu.15:19** doet. De band tussen de tienden van de vruchten van de grond en de eerstelingen van het vee die gewijd waren aan de offermaaltijden, en de tienden en eerste vruchten die moesten afgegeven worden aan de Levieten en priesters, hebben we al besproken bij **Deu.12**. De offermaaltijden moesten gehouden worden voor de Heer, op de plaats waar Hij Zijn naam deed wonen (zie **Deu.12:5**), opdat Israël zou leren Jahweh zijn God altijd te vrezen; echter niet, zoals *Schultz* veronderstelt, opdat door het erkennen van zijn afhankelijk van Hem, Israël meer en meer zou wennen aan het gevoel van afhankelijkheid. Want de vrees van de Heer is niet alleen een gevoel van afhankelijkheid van Hem, maar omvat ook het begrip van goddelijke gezegendheid, wat hier het overheersende idee is, omdat de offermaaltijden de gelegenheid voor en het doel van het zich verheugen voor de Heer moesten bieden. De ware betekenis is bijgevolg dat Israël zich kon verheugen met heilige eerbied in het verbond met zijn God.

Deu.14:25 Zo maak het tot geld, en bindt het geld in uw hand, en gaat naar de plaats, die de HEERE, uw God, verkiezen zal; **26** En geeft dat geld voor alles, wat uw ziel gelust, voor runderen en voor schapen, en voor wijn, en voor sterken drank, en voor alles, wat uw ziel van u begeren zal, en eet aldaar voor het aangezicht des HEEREN, uws Gods, en weest vrolijk, gij en uw huis. **27** Maar den Leviet, die in uw poorten is, zult gij niet verlaten; want hij heeft geen deel noch erve met u. (SV)

“Turn it into money,” lit., “give it up for silver,” sc., the produce of the tithe; “and bind the silver in thy hand,” *const. praegnans* for “bind it in a purse and take it in thy hand...and give the silver for all that thy soul desireth, for oxen and small cattle, for wine and strong drink,” to hold a joyous meal, to which the Levite was also to be invited (as in [Deu 12:12](#), [Deu 12:18](#), and [Deu 12:19](#)).

"Zet het om in geld, " lett."geef het op voor zilver," nl., de opbrengst van de tienden, "en bind het zilver in uw hand," *const. praegnans* voor "doe het in een tas en neem het in uw hand... en geef het zilver voor alles wat uw ziel begeert, voor ossen en kleinvee, voor wijn en sterke drank," om een vrolijke maaltijd te houden, waarbij de Leviet ook moest worden uitgenodigd (zoals in [Deu.12:12](#), [Deu.12:18](#), en [Deu.12:19](#)).

Deu 15:4 Alleenlijk, omdat er geen bedelaar onder u zal zijn; want de HEERE zal u overloediglijk zegenen in het land, dat u de HEERE, uw God, ten erve zal geven, om hetzelfde erfelijk te bezitten; (SV)

“Only that there shall be no poor with thee.” הָיָה is jussive, like the foregoing imperfects. The meaning in this connection is, “Thou needest not to remit a debt to foreigners in the seventh year; thou hast only to take care that there is no poor man with or among thee, that thou dost not cause or increase their poverty, by oppressing the brethren who have borrowed of thee.” Understood in this way, the sentence is not at all at variance with [Deu 15:11](#), where it is stated that the poor would never cease out of the land. The following clause, “for Jehovah will bless thee,” etc., gives a reason for the main thought, that they were not to press the Israelitish debtor. The creditor, therefore, had no need to fear that he would suffer want, if he refrained from exacting his debt from his brother in the seventh year.

"Alleen opdat er geen arme onder u zal zijn." הָיָה is bevelend, zoals de voorgaande imperfecten. De betekenis in dit verband is, "Gij hebt niet nodig van een schuld uit te keren aan buitenlanders in het zevende jaar; je moet alleen zorgen dat er geen arme bij of onder u is, dat gij hun armoede niet veroorzaakt of vermeerdert, door de broeders te onderdrukken die van u geleend hebben." Aldus opgevat, is de zin in het geheel niet in strijd met [Deu.15:11](#), waar wordt gezegd dat de armen nooit uit het land zouden verdwijnen. De volgende clause, "want de HEERE zal u zegenen," enz., geeft een reden voor de centrale gedachte, dat zij de Israëlitische schuldenaar niet onder druk moesten zetten. De schuldeiser moest dus niet vrezen dat hij zou lijden wil, indien hij naliet zijn schuld van zijn broer in het zevende jaar te eisen.

Deu.15:11 Want de arme zal niet ophouden uit het midden des lands; daarom gebiede ik u, zeggende: Gij zult uw hand mildelijk opendoen aan uw broeder, aan uw bedrukten en aan uw armen in uw land. (SV)

For the poor will never cease in the land, even the land that is richly blessed, because poverty is not only the penalty of sin, but is ordained by God for punishment and discipline.

Want de arme zal nooit uit het land verdwijnen, zelfs het land dat rijk is gezegend, want armoede is niet alleen de straf van zonde, maar is door God opgelegd voor straf en discipline.